

NOSC 2026 No.187

IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL

Gwnaed 13 Hydref 2026

Yn dod i rym 1 Tachwedd 2026

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir gan adrannau 12(3), 81, 82, 203(9) a (10), a 204(1)(b) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006(1), yn rhoi'r Cyfarwyddydau a ganlyn.

Enwi, dod i rym a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Cyfarwyddydau hyn yw Cyfarwyddydau Gwasanaethau Fferyllol (Gwasanaethau Clinigol) (Cymru) 2026.

(2) Daw'r Cyfarwyddydau hyn i rym ar 1 Tachwedd 2026.

(3) Mae'r Cyfarwyddydau hyn wedi eu rhoi i Fyrddau Iechyd Lleol.

Dehongli

2.—(1) Yn y Cyfarwyddydau hyn—

ystyr “a gymeradwywyd” a “cymeradwy” (“*approved*”) yw a gymeradwywyd gan Weinidogion Cymru;

ystyr “bwydydd heb glwten” (“*gluten free foods*”) yw dim ond y bwydydd heb glwten hynny a bennir yn rhestr A o Ran XV (sylweddau ffiniol) o'r Tariff Cyffuriau;

ystyr “camddefnyddiwr cyffuriau” (“*drug misuser*”) yw person sy'n camddefnyddio cyffuriau;

ystyr “Cofnod Dewis Fferyllfa” (“*Choose Pharmacy Record*”) yw cofnod y claf a gedwir gan fferylllydd GIG sydd, yn unol â threfniant a wneir gyda Bwrdd Iechyd Lleol, yn darparu gwasanaeth a bennir yn y Cyfarwyddydau hyn;

ystyr “cofnod gofal claf” (“*patient care record*”) yw cofnodion y claf a gedwir gan y person sy’n darparu gwasanaethau unedig contractau GMC, neu wasanaethau cyfatebol, i’r claf;

mae i “corff GIG” yr ystyr a roddir i “NHS body” gan reoliad 213(1) o’r Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol;

mae i “Cyfarwyddyd Grŵp Brechlynnau” yr ystyr a roddir i “Vaccine Group Direction” gan reoliad 213(1) o’r Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol;

mae i “Cyfarwyddyd Grŵp Cleifion” yr ystyr a roddir i “Patient Group Direction” gan reoliad 213(1) o’r Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol;

ystyr “cyfnod y tu allan i oriau” (“*out of hours period*”) yw, mewn perthynas â fferyllfa, y diwrnodau a’r amseroedd nad oes rhaid i’r fferyllfa aros ar agor o dan baragraff 23 (oriau agor fferyllfa: cyffredinol) o Atodlen 5 i’r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol;

ystyr “Dewis Fferyllfa” (“*Choose Pharmacy*”) yw’r system electronig a ddefnyddir gan fferyllwyr GIG i greu Cofnod Dewis Fferyllfa;

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006;

mae i “fferyllfa” (“*pharmacy*”) yr ystyr a roddir gan reoliad 2(1) o’r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol;

ystyr “fferylllydd o dan hyfforddiant” (“*trainee pharmacist*”) yw person sy’n cymryd rhan mewn rhaglen achrededig o hyfforddiant, y byddai ei chwblhau’n llwyddiannus yn rhoi hawlogaeth i’r person hwnnw gael ei gofnodi yn Rhan 1 o Gofrestr y Cyngor Fferyllol Cyffredinol yn unol ag erthygl 20 o Orchymyn Fferylliaeth 2010;

ystyr “FfHAEG” (“*NECAF*”) yw’r Ffurflen Hawlio ac Archwilio Electronig Genedlaethol, y system electronig a ddefnyddir gan fferyllwyr GIG i gyflwyno hawliadau am dâl am ddarparu gwasanaethau GIG;

ystyr “gwasanaethau clinigol” (“*clinical services*”) yw’r gwasanaethau cyfeiriedig hynny o fewn ystyr rheoliad 2(1) o’r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol;

ystyr “gwasanaethau unedig contractau GMC” (“*GMS contract unified services*”) yw’r gwasanaethau y mae’n ofynnol i gontractwyr GMC eu darparu yn unol â rheoliad 17 o Reoliadau’r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Contractau Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol) (Cymru) 2023(1);

(1) O.S. 2023/953 (Cy. 155).

ystyr “hysbysu” (“*notify*”) yw hysbysu’n ysgrifenedig ac mae’n cynnwys cyfathrebiadau electronig;

ystyr “PCGC” (“*NWSSP*”) yw Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru, a sefydlwyd gan Reoliadau Pwyllgor Cydwasanaethau Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Felindre (Cymru) 2012(1);

ystyr “person priodol” (“*appropriate person*”) yw fferylllydd cofrestredig, technegydd fferyllfa, fferylllydd o dan hyfforddiant, neu broffesiynolyn gofali iechyd (fel y’i diffinnir yn rheoliad 2(1) o’r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol), ac eithrio mewn perthynas â pharagraff 8 pan fo hefyd yn cynnwys unrhyw berson arall, sydd wedi ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen gan y fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaeth yn unol â’r fanyleb gwasanaeth berthnasol;

ystyr “rhagnodydd annibynnol” (“*independent prescriber*”) yw—

- (a) nyrs sy’n rhagnodi fel ymarferydd cymunedol,
- (b) nyrs-ragnodydd annibynnol,
- (c) optometrydd-ragnodydd annibynnol,
- (d) parafeddyg-ragnodydd annibynnol,
- (e) fferylllydd-ragnodydd annibynnol,
- (f) ffisiotherapydd-ragnodydd annibynnol,
- (g) podiatrydd-ragnodydd neu giropodydd-ragnodydd annibynnol, neu
- (h) radiograffydd therapiwtig-ragnodydd annibynnol;

ystyr “Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol” (“*Pharmaceutical Services Regulations*”) yw Rheoliadau’r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Fferyllol) (Cymru) 2020(2);

ystyr “Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol” (“*Human Medicines Regulations*”) yw Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol 2012(3);

ystyr “technegydd fferyllfa” (“*pharmacy technician*”) yw person sydd wedi ei gofrestru yn Rhan 2 o Gofrestr y Cyngor Fferyllol Cyffredinol a sefydlwyd ac a gynhelir o dan erthygl 19(1) a (2) o Orchymyn Fferylliaeth 2010(4);

ystyr “tystysgrif cofnod troseddol fanwl” (“*enhanced criminal record certificate*”) yw tystysgrif cofnod troseddol fanwl a ddyroddir o

(1) O.S. 2012/1261 (Cy. 156).
(2) O.S. 2020/1073 (Cy. 241).
(3) O.S. 2012/1916.
(4) O.S. 2010/231, a ddiwygiwyd gan O.S. 2019/593.

dan adran 113B o Ddeddf yr Heddlu 1997(1) sy'n cynnwys gwybodaeth addasrwydd sy'n ymwneud â phlant a gwybodaeth addasrwydd sy'n ymwneud ag oedolion hyglwyf o dan adrannau 113BA (gwybodaeth addasrwydd sy'n ymwneud â phlant) a 113BB (gwybodaeth addasrwydd sy'n ymwneud ag oedolion hyglwyf) o'r Ddeddf honno yn y drefn honno.

(2) Mae i ymadroddion a ddefnyddir yn y Cyfarwyddydau hyn ac yn y Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol yr un ystyr ag yn y Rheoliadau hynny.

Materion cyffredinol a rhagamodau ar gyfer gwneud trefniadau

3.—(1) Pan fo Bwrdd Iechyd Lleol yn gwneud trefniadau gyda fferylllydd GIG ar gyfer darparu unrhyw un neu ragor o'r gwasanaethau clinigol a bennir ym mharagraffau 4 i 8, rhaid i drefniadau o'r fath gynnwys gofyniad i'r fferylllydd GIG fodloni'r amodau a nodir yn is-baragraffau (2) i (9).

(2) Yr amod cyntaf yw bod y fferylllydd GIG wedi hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol am ei fwriad i ddarparu'r gwasanaeth clinigol perthnasol, yn y modd a gymeradwywyd(2) at y diben hwnnw, a'i fod wedi rhoi tystysgrif cofnod troseddol fanwl foddhaol i'r Bwrdd Iechyd Lleol.

(3) Yr ail amod yw bod rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol fod wedi ei fodloni bod y fferylllydd GIG yn cydymffurfio'n foddhaol â'i rwymedigaethau o dan Atodlen 5 i'r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol mewn cysylltiad â darparu gwasanaethau fferyllol.

(4) Pan fo'r fferylllydd GIG yn darparu'r Gwasanaeth Rhagnodi Annibynnol Fferylliaeth yn unol â pharagraff 7, y trydydd amod yw bod rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol fod wedi ei fodloni bod y fferylllydd GIG yn cydymffurfio'n foddhaol â'r 'Safonau ar gyfer Gofynion Sicrwydd Cymhwysedd i Gyflogwyr' yn "Safonau ar gyfer Sicrwydd Cymhwysedd Rhagnodwyr Annibynnol ac Atodol yng Nghymru", a gyhoeddwyd gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru(3).

(5) Y pedwerydd amod yw—

(a) os yw'r fferylllydd GIG yn fferylllydd cofrestredig, fod rhaid iddo gwblhau'r holl hyfforddiant cymeradwy sy'n ofynnol er

(1) 1997 p. 50.

(2) <https://pcgc.gig.cymru/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-gofal-sylfaenol/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-fferylliaeth/y-gronfa-ddata-fferyllol-i-gymru-gyfan/>. Mae gwasanaethau clinigol ar gael gan y bwrdd iechyd lleol.

(3) <https://aagic.gig.cymru/files/hiw-safonau-ar-gyfer-sicrwydd-cymhwysedd-rhagnodwyr-annibynnol-ac-atodol-yng-nghymru/>.

mwyn darparu'r gwasanaethau sy'n rhan o'r gwasanaeth clinigol perthnasol,

- (b) os yw'r fferyllydd GIG yn fferyllydd cofrestredig a'i fod yn bwriadu cyflogi neu gymryd ymlaen berson priodol arall i ddarparu gwasanaethau sy'n rhan o wasanaeth clinigol, fod rhaid i'r person priodol hwnnw gwblhau'r holl hyfforddiant cymeradwy sy'n ofynnol er mwyn darparu'r gwasanaethau sy'n rhan o'r gwasanaeth clinigol perthnasol, neu
- (c) os yw'r fferyllydd GIG yn gorff corfforedig neu'n bartneriaeth, fod rhaid i unrhyw berson priodol y mae'n bwriadu ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen i ddarparu gwasanaethau gwblhau'r holl hyfforddiant cymeradwy sy'n ofynnol er mwyn darparu gwasanaethau fel rhan o'r gwasanaeth clinigol perthnasol.

(6) Y pumed amod yw—

- (a) os yw'r fferyllydd GIG yn fferyllydd cofrestredig, fod rhaid iddo gwblhau yn y modd cymeradwy y ffurflen gymeradwy sy'n gwarantu ei fod yn gymwys i ddarparu'r gwasanaethau sy'n ffurfio'r gwasanaeth clinigol perthnasol,
- (b) os yw'r fferyllydd GIG yn fferyllydd cofrestredig a'i fod yn bwriadu cyflogi neu gymryd ymlaen berson priodol i gyflawni gwasanaethau sy'n rhan o wasanaeth clinigol, fod rhaid i'r person priodol hwnnw gwblhau yn y modd cymeradwy y ffurflen gymeradwy sy'n gwarantu ei fod yn gymwys i ddarparu'r gwasanaethau hynny, neu
- (c) os yw'r fferyllydd GIG yn gorff corfforedig neu'n bartneriaeth, fod rhaid i unrhyw berson priodol y mae'n bwriadu ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen i ddarparu unrhyw wasanaethau sy'n rhan o wasanaeth clinigol gwblhau yn y modd cymeradwy y ffurflen gymeradwy sy'n gwarantu ei fod yn gymwys i ddarparu'r gwasanaethau hynny.

(7) Y chweched amod yw bod gan y fferyllydd GIG mewn lle, yn y fferyllfa y mae gwasanaethau sy'n rhan o'r gwasanaeth clinigol perthnasol i'w darparu ynddi neu ohoni, weithdrefn weithredu safonol ar gyfer cyflenwi'r gwasanaeth—

- (a) y mae'r personau hynny sydd wedi eu cyflogi neu eu cymryd ymlaen gan y fferyllydd GIG at ddiben cyflenwi'r gwasanaeth wedi eu hysbysu amdani,
- (b) sy'n esbonio'r gwasanaeth clinigol, ei feini prawf cymhwysra a'r rolau y gall fod yn ofynnol i'r personau hynny sydd wedi eu cyflogi neu eu cymryd ymlaen gan y

fferyllydd GIG eu cyflawni fel rhan o gyflenwi'r gwasanaeth, ac

- (c) y mae'r personau hynny sydd wedi eu cyflogi neu eu cymryd ymlaen gan y fferyllydd GIG wedi cael hyfforddiant priodol yn ei chylch, os oes unrhyw rôl y gall fod yn ofynnol iddynt ei chyflawni fel rhan o'r gwasanaeth.

(8) Y seithfed amod yw—

- (a) os yw'r fferyllydd GIG yn fferyllydd cofrestredig ac yn rhagnodydd annibynnol, fod rhaid iddo gydymffurfio â “Safonau ar gyfer Sicrwydd Cymhwysedd Rhagnodwyr Annibynnol ac Atodol yng Nghymru”, a gyhoeddwyd gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru,
- (b) os yw'r fferyllydd GIG yn fferyllydd cofrestredig a'i fod yn bwriadu cyflogi neu gymryd ymlaen ragnodydd annibynnol i ddarparu gwasanaethau sy'n ffurfio rhan o wasanaeth clinigol, fod rhaid i'r rhagnodydd annibynnol gydymffurfio â “Safonau ar gyfer Sicrwydd Cymhwysedd Rhagnodwyr Annibynnol ac Atodol yng Nghymru”, a gyhoeddwyd gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru, neu
- (c) os yw'r fferyllydd GIG yn gorff corfforedig neu'n bartneriaeth, fod rhaid i unrhyw ragnodydd annibynnol y mae'n bwriadu ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen i ddarparu gwasanaethau gydymffurfio â “Safonau ar gyfer Sicrwydd Cymhwysedd Rhagnodwyr Annibynnol ac Atodol yng Nghymru”, a gyhoeddwyd gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru.

(9) Yr wythfed amod, yn ddarostyngedig i is-baragraff (10), yw bod y gwasanaethau clinigol a ddarperir o dan unrhyw drefniant yn cael eu darparu mewn lleoliad derbyniol, ac yn y paragraff hwn, ystyr “lleoliad derbyniol” yw man ar gyfer ymgynghoriadau cyfrinachol yn y fferyllfa—

- (a) sydd wedi ei ddynodi'n glir fel man ar gyfer ymgynghoriadau cyfrinachol,
- (b) sydd ar wahân i fannau cyhoeddus cyffredinol mangre'r fferyllfa, ac
- (c) sy'n fan lle y mae'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny a'r person priodol sy'n darparu'r gwasanaethau hynny yn gallu eistedd gyda'i gilydd a siarad mor uchel ag sy'n arferol heb gael eu cipglywed gan unrhyw berson arall (gan gynnwys staff eraill y fferyllfa).

(10) Caiff person priodol sef y fferyllydd GIG, neu berson priodol sydd wedi ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen gan y fferyllydd GIG, ddarparu

gwasanaethau ac eithrio yn y lleoliad derbyniol yn y fferyllfa os yw'r person priodol hwnnw yn gwneud hynny—

- (a) dros y ffôn, neu drwy alwad fideo neu'n bersonol mewn lleoliad ac eithrio'r fferyllfa i ddarparu gwasanaethau i berson penodol ar achlysur penodol,
- (b) gyda chytundeb y person sy'n cael y gwasanaethau hynny, a'r person hwnnw wedi mynegi dymuniad i'r cyswllt hwnnw fod dros y ffôn, neu drwy alwad fideo neu mewn lleoliad ac eithrio'r fferyllfa ar yr achlysur hwnnw, ac
- (c) o dan amgylchiadau—
 - (i) pan fo'r person priodol yn y fferyllfa, a
 - (ii) pan na fo modd cipglywed y sgwrs (ac eithrio gan rywun y mae'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny am iddo glywed y sgwrs, er enghraifft, gofalwr), neu
 - (iii) pan fo'r gwasanaethau yn cael eu darparu mewn lleoliad ac eithrio'r fferyllfa, gyda chydysyniad y Bwrdd Iechyd Lleol.

Y Gwasanaeth Adolygu Meddyginiaethau wrth Ryddhau

4.—(1) Rhaid i bob Bwrdd Iechyd Lleol wneud trefniadau ar gyfer darparu Gwasanaeth Adolygu Meddyginiaethau wrth Ryddhau (“AMR”), ar gyfer personau o fewn ei ardal a'r tu allan iddi, gyda fferyllwyr GIG sydd wedi eu cynnwys yn ei restr fferyllol—

- (a) sy'n dymuno ymrwymo i drefniadau o'r fath ac yn hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol am eu bwriad i ddarparu'r gwasanaeth AMR yn unol â pharagraff 3(2), a
- (b) sy'n bodloni'r amodau a nodir ym mharagraff 3(3) i (9), ac
- (c) sy'n cytuno i ddarparu'r gwasanaeth AMR yn unol â'r fanyleb berthnasol(1).

(2) Diben sylfaenol y gwasanaeth AMR, gyda chytundeb y person sy'n cael y gwasanaethau hynny, yw cyfrannu at leihau'r risg o wallau mewn meddyginiaethau a digwyddiadau cyffuriau andwyol drwy, yn benodol—

- (a) cynyddu argaeledd gwybodaeth gywir am feddyginiaethau person,

(1) <https://pcgc.gig.cymru/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-gofal-sylfaenol/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-fferylliaeth/y-gronfa-ddata-fferyllol-i-gymru-gyfan/>.

- (b) gwella cyfathrebu rhwng y rhai sy'n ymwneud â throsglwyddo gofal y person hwnnw, y person sy'n cael y gwasanaethau hynny, a'i ofalwyr,
- (c) cynyddu cyfranogiad y person sy'n cael y gwasanaethau hynny drwy ei helpu i ddatblygu dealltwriaeth well o'i feddyginiaethau, a
- (d) lleihau'r tebygolrwydd y bydd presgripsiynau dyblyg diangen yn cael eu gweinyddu, a lleihau gwastraff meddyginiaethau.

5.—(1) Cyn ymrwymo i drefniadau gyda fferylllydd GIG ar gyfer darparu'r gwasanaeth AMR o dan baragraff 4, rhaid i Fwrdd Iechyd Lleol ei fodloni ei hun bod y trefniadau hynny yn darparu—

- (a) na chaniateir darparu'r gwasanaeth AMR ond gan—
 - (i) fferylllydd cofrestredig, neu dechnegydd fferyllfa sydd wedi ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen gan y fferylllydd GIG, sydd wedi cwblhau yn y modd cymeradwy y ffurflen gymeradwy sy'n gwarantu ei fod yn gymwys i ddarparu gwasanaethau Rhan 1 a Rhan 2 fel rhan o'r gwasanaeth AMR;
 - (ii) fferylllydd o dan hyfforddiant sydd wedi ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen gan y fferylllydd GIG, sydd wedi cwblhau yn y modd cymeradwy y ffurflen gymeradwy sy'n gwarantu ei fod yn gymwys i ddarparu gwasanaethau Rhan 1 a Rhan 2 fel rhan o'r gwasanaeth AMR ac sy'n darparu'r gwasanaethau hynny o dan oruchwyliaeth fferylllydd cofrestredig neu dechnegydd fferyllfa sy'n gymwys i ddarparu'r gwasanaeth AMR yn unol â pharagraff 5(1)(a)(i);
- (b) bod gwasanaethau Rhan 1 a Rhan 2 a ddarperir fel rhan o'r gwasanaeth AMR i'w darparu mewn lleoliad derbyniol yn y fferyllfa, o fewn yr ystyr a roddir gan baragraff 3(9) ac eithrio o dan yr amgylchiadau y darperir ar eu cyfer gan baragraff 3(10);
- (c) na chaiff y fferylllydd GIG ond cynnig darparu'r gwasanaeth AMR—
 - (i) i bersonau sydd wedi cael eu rhyddhau o un lleoliad gofal i un arall o fewn y 4 wythnos flaenorol,
 - (ii) i bersonau y mae'r fferyllfa wedi cael copi o nodyn cyngor ar ei gyfer ynghylch meddyginiaethau'r person a ddyroddir gan y lleoliad gofal y mae'r person wedi cael ei ryddhau ohono, ac—

- (aa) bod newid wedi digwydd ym meddyginiaethau'r person cyn i'r person gael ei ryddhau,
 - (bb) bod y person yn cymryd 4 neu ragor o feddyginiaethau,
 - (cc) bod ar y person angen i addasiad rhesymol gael ei wneud i gyflwyniad ei feddyginiaethau, neu
 - (dd) bod gan y fferylllydd cofrestredig neu'r technegydd fferyllfa sy'n darparu'r gwasanaeth neu'n goruchwyllo fferylllydd o dan hyfforddiant sy'n darparu'r gwasanaeth yn unol â pharagraff 5(1)(a)(ii), yn ei farn broffesiynol, reswm dros ystyried y byddai'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny yn cael budd o'r gwasanaeth;
- (d) bod rhaid i'r gwasanaethau Rhan 1 sydd i'w darparu gan y fferylllydd GIG fel rhan o'r gwasanaeth AMR gynnwys—
- (i) trafodaeth â'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny am y meddyginiaethau y mae'n eu cymryd,
 - (ii) adnabod gan y person sy'n darparu'r gwasanaethau hynny unrhyw anghysondebau rhwng y meddyginiaethau y mae'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny yn eu cymryd a'r rheini a ragnodir wrth ei ryddhau, a
 - (iii) cytundeb, pan fo'n bosibl, rhwng y person sy'n darparu'r gwasanaethau hynny a'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny ynghylch y camau nesaf, hynny yw—
- (aa) os nad oes unrhyw anghysondebau rhwng y meddyginiaethau y mae'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny yn eu cymryd a'r rheini a ragnodir wrth ei ryddhau, cytuno â'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny ar amser a lleoliad ar gyfer darparu gwasanaethau Rhan 2;
 - (bb) os adwaenir unrhyw anghysondebau neu unrhyw broblemau o dan baragraff (d)(ii) a bod y fferylllydd cofrestredig neu'r technegydd fferyllfa sy'n darparu'r gwasanaeth, neu sy'n goruchwyllo'r fferylllydd o dan hyfforddiant sy'n darparu'r

gwasanaeth, o'r farn broffesiynol bod ymyrraeth gan ymarferydd cyffredinol yn ofynnol, esbonio hynny i'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny, cwblhau'r ffurflen adborth AMR gymeradwy ac atgyfeirio'r mater at yr ymarferydd cyffredinol y mae'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny yn glaf cofrestredig gydag ef;

- (cc) os adwaenir unrhyw anghysondebau neu unrhyw broblemau o dan baragraff (d)(ii) a bod y fferylllydd cofrestredig neu'r technegydd fferyllfa sy'n darparu'r gwasanaeth, neu sy'n goruchwyllo'r fferylllydd o dan hyfforddiant sy'n darparu'r gwasanaeth, o'r farn broffesiynol nad yw ymyrraeth gan ymarferydd cyffredinol yn ofynnol, cytuno â'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny ar amser a lleoliad ar gyfer darparu gwasanaethau Rhan 2, ac unrhyw gamau adfer sydd i'w cymryd cyn yr ymyrraeth honno;
- (e) bod rhaid i'r gwasanaethau Rhan 2 sydd i'w darparu gan y fferylllydd cofrestredig, y technegydd fferyllfa neu'r fferylllydd o dan hyfforddiant fel rhan o'r gwasanaeth AMR gynnwys—
- (i) trafodaeth â'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny am y meddyginiaethau y mae'n eu cymryd;
- (ii) asesiad o'r graddau y mae unrhyw anghysondebau rhwng y meddyginiaethau y mae'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny yn eu cymryd a'r rheini a ragnodir wrth ei ryddhau wedi eu datrys;
- (iii) os adwaenir unrhyw anghysondebau neu unrhyw broblemau o dan baragraff (d)(ii) a bod y fferylllydd cofrestredig neu'r technegydd fferyllfa sy'n darparu'r gwasanaeth, neu sy'n goruchwyllo fferylllydd o dan hyfforddiant sy'n darparu'r gwasanaeth, o'r farn broffesiynol bod ymyrraeth gan ymarferydd cyffredinol yn ofynnol, esbonio hynny i'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny, cwblhau'r ffurflen adborth AMR gymeradwy ac atgyfeirio'r mater at yr ymarferydd cyffredinol y mae'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny yn glaf cofrestredig gydag ef;

- (f) bod y fferylllydd cofrestredig, y technegydd fferyllfa neu'r fferylllydd o dan hyfforddiant yn sicrhau bod y Cofnod Dewis Fferyllfa yn cael ei ddiweddarau cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i bob ymgynghoriad gael ei gynnal gan neu ar ran y fferylllydd GIG fel rhan o'r gwasanaeth AMR a'i fod yn cynnwys y data cymeradwy.

(2) At ddibenion is-baragraff (1)(d) ac (e), mae darparu'r gwasanaeth AMR wedi ei gwblhau—

- (a) unwaith bod person wedi cael gwasanaethau Rhan 1 ac, os oes angen, wasanaethau Rhan 2, neu
- (b) os, o ganlyniad i weithred neu anweithred y person sy'n cael y gwasanaethau hynny, nad yw'r person hwnnw yn cael y gwasanaethau Rhan 2 ar yr adeg y cytunwyd arni ac na all y fferylllydd GIG, ar ôl gwneud ymdrechion rhesymol i wneud hynny, ad-drefnu a darparu'r gwasanaethau Rhan 2 hynny ar achlysur arall, unwaith bod yr ymdrechion rhesymol hynny wedi eu gwneud.

Y Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol

6.—(1) Rhaid i bob Bwrdd Iechyd Lleol wneud trefniadau ar gyfer darparu gwasanaethau'r Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol a bennir yn is-baragraff (2), ar gyfer personau o fewn ei ardal a'r tu allan iddi, gyda fferyllwyr GIG sydd wedi eu cynnwys yn ei restr fferyllol—

- (a) sy'n dymuno ymrwymo i drefniadau o'r fath ac yn hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol am eu bwriad i ddarparu'r Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol yn unol â pharagraff 3(2),
- (b) sy'n bodloni'r amodau a nodir ym mharagraff 3(3) i (9), ac
- (c) sy'n cytuno i ddarparu'r Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol yn unol â'r fanyleb berthnasol(1).

(2) Rhaid i drefniant i ddarparu'r Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol gynnwys darparu gan y fferylllydd GIG—

- (a) Gwasanaeth Anhwylderau Cyffredin, a'i ddiben sylfaenol yw i fferylllydd cofrestredig ddarparu cyngor a chymorth i bersonau cymwys sy'n cwyno am anhwylder cyffredin,

(1) <https://pcgc.gig.cymru/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-gofal-sylfaenol/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-fferylliaeth/y-gronfa-ddata-fferyllol-i-gymru-gyfan/>.

a phan fo'n briodol, gyflenwi cyffuriau iddynt ar gyfer trin yr anhwylder cyffredin;

- (b) Gwasanaeth Atal Cenhedlu Brys, a'i ddiben sylfaenol yw i fferylllydd GIG ddarparu gwasanaeth atal cenhedlu i gyflenwi dulliau atal cenhedlu mewn achos brys neu mewn argyfwng, neu gyflenwi dulliau atal cenhedlu rheolaidd, i berson;
- (c) Gwasanaeth Cyflenwi Meddyginiaethau Brys, a'i ddiben sylfaenol yw i fferylllydd cofrestredig sicrhau, ar gais person mewn achosion brys, fynediad prydlon i gyffuriau neu gyfarpar—
 - (i) sydd wedi eu rhagnodi neu ei ragnodi ar ei gyfer yn flaenrol mewn presgripsiwn GIG ond nad oes ganddo bresgripsiwn GIG ar eu cyfer neu ar ei gyfer, a
 - (ii) pan fo gofynion rheoliad 225(1) o'r Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol (gwerthu brys etc. gan Fferylllydd: ar gais y claf) wedi eu bodloni, yn achos meddyginiaethau presgripsiwn yn unig.

Y Gwasanaeth Rhagnodi Annibynnol Fferylliaeth

7.—(1) Rhaid i bob Bwrdd Iechyd Lleol wneud trefniadau ar gyfer darparu'r Gwasanaeth Rhagnodi Annibynnol Fferylliaeth, ar gyfer personau o fewn ei ardal a'r tu allan iddi, gyda fferyllwyr GIG sydd wedi eu cynnwys yn ei restr fferyllol ac sydd naill ai'n rhagnodwyr annibynnol neu'n fferyllwyr GIG sy'n bwriadu cyflogi neu gymryd ymlaen ragnodydd annibynnol i gyflenwi'r gwasanaeth ar eu rhan, ac—

- (a) sy'n darparu'r Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol o dan drefniant gyda Bwrdd Iechyd Lleol yn unol â pharagraff 6,
- (b) sy'n dymuno ymrwymo i drefniant i ddarparu'r Gwasanaeth Rhagnodi Annibynnol Fferylliaeth ac yn hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol am eu bwriad i wneud hynny yn unol â pharagraff 3(2),
- (c) sy'n bodloni'r amodau a nodir ym mharagraff 3(3) i (9), a
- (d) sy'n cytuno i ddarparu'r Gwasanaeth Rhagnodi Annibynnol Fferylliaeth yn unol â'r fanyleb berthnasol(1).

(2) Dibenion sylfaenol y Gwasanaeth Rhagnodi Annibynnol Fferylliaeth yw—

(1) <https://pcgc.gig.cymru/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-gofal-sylfaenol/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-fferylliaeth/y-gronfa-ddata-fferyllol-i-gymru-gyfan/>.

- (a) darparu mynediad i feddyginiaethau presgripsiwn yn unig ar gyfer trin anhwylderau cyffredin y mae angen eu trin â meddyginiaethau presgripsiwn yn unig nad ydynt ar gael o dan y Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol,
- (b) darparu mynediad i ddulliau atal cenhedlu brys neu reolaidd pan na fo modd diwallu'r anghenion hynny o dan y Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol, ac
- (c) darparu unrhyw wasanaeth arall y mae'r fferyllydd GIG yn cytuno â'r Bwrdd Iechyd Lleol perthnasol i'w ddarparu.

Gwasanaethau Clinigol Ychwanegol

8.—(1) Caiff pob Bwrdd Iechyd Lleol wneud trefniadau ar gyfer darparu'r gwasanaethau clinigol a bennir yn is-baragraff (2), i bersonau o fewn ei ardal neu'r tu allan iddi, gyda fferyllydd GIG sydd wedi eu cynnwys yn ei restr fferyllol, neu yn rhestr fferyllol Bwrdd Iechyd Lleol cyfagos—

- (a) sy'n dymuno ymrwymo i drefniant i ddarparu gwasanaeth ychwanegol a bennir yn is-baragraff (2) ac yn hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol am eu bwriad i wneud hynny yn unol â pharagraff 3(2),
- (b) sy'n bodloni'r amodau a nodir ym mharagraff 3(3) i (9), ac
- (c) sy'n cytuno, pan fo'n gymwys, i ddarparu'r gwasanaeth clinigol hwnnw yn unol â'r fanyleb berthnasol(1).

(2) Y gwasanaethau clinigol a bennir yw—

- (a) Gwasanaeth Monitro Gwrthgeulyddion, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG brofi amser ceulo gwaed y person, adolygu'r canlyniadau ac addasu dos y gwrthgeulydd (neu argymell addasiad iddo) yn unol â hynny,
- (b) Gwasanaeth Cartref Gofal, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG ddarparu cyngor a chymorth i breswylwyr a staff mewn cartref gofal sy'n ymwneud—
 - (i) ag archebu cyffuriau a chyfarpar yn briodol ac yn effeithiol er budd preswylwyr yn y cartref gofal,
 - (ii) â'r defnydd clinigol a chosteffeithiol o gyffuriau,
 - (iii) â rhoi cyffuriau a chyfarpar yn briodol ac yn effeithiol yn y cartref gofal,

(1) Mae gwasanaethau clinigol ar gael gan y bwrdd iechyd perthnasol.

- (iv) â storio a thrin cyffuriau a chyfarpar yn ddiogel ac yn briodol, a
- (v) â chofnodi cyffuriau a chyfarpar a gaiff eu harchebu, eu trin, eu rhoi, eu storio neu eu gwaredu,
- (c) Gwasanaeth Rheoli Clefydau Penodol, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG gynghori ar driniaeth personau â chyflyrau penodedig, ei chefnogi a'i monitro, a phan fo'n briodol, atgyfeirio'r person at broffesiynolyn gofal iechyd arall,
- (d) Gwasanaeth Cyflenwi Triniaeth Frys a Phroffylacsis yn ystod Pandemig—
 - (i) a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG gyflenwi meddyginiaethau i berson o dan Gyfarwyddyd Grŵp Cleifion neu brotocol sydd wedi ei gymeradwyo gan y Gweinidogion neu gorff GIG yn unol â rheoliad 247 o'r Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol (esemptiad ar gyfer cyflenwi os bydd clefyd pandemig neu os disgwylir clefyd pandemig), a
 - (ii) os yw fferyllydd GIG yn trefnu i ddarparu'r gwasanaeth hwn, rhaid iddo ei ddarparu drwy gydol y trefniant y mae wedi cytuno arno â'r Bwrdd Iechyd Lleol,
- (e) Gwasanaeth Brechu Pandemig Brys—
 - (i) a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG ddarparu gwasanaeth brechu i roi brechiad i berson o dan Gyfarwyddyd Grŵp Cleifion neu Gyfarwyddyd Grŵp Brechlynnau yn unol â rheoliad 235A o'r Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol (esemptiad ar gyfer cyflenwi neu roi meddyginiaethau penodol a ddefnyddir ar gyfer brechu), a
 - (ii) os yw fferyllydd GIG yn trefnu i ddarparu'r gwasanaeth hwn, rhaid iddo ei ddarparu drwy gydol y trefniant y mae wedi cytuno arno â'r Bwrdd Iechyd Lleol,
- (f) Gwasanaeth Cyflenwi Bwyd heb Glwten, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG gyflenwi bwydydd heb glwten i bersonau,
- (g) Gwasanaeth Danfon i'r Cartref, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG ddanfon i gartrefi personau—
 - (i) cyffuriau, a
 - (ii) cyfarpar, ac eithrio cyfarpar penodedig o fewn ystyr rheoliad 2(1) o'r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol,

- (h) Gwasanaeth Mynediad at Iaith, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG ddarparu, naill ai ar lafar neu'n ysgrifenedig, gyngor a chymorth i bersonau mewn iaith a ddeallir ganddynt mewn perthynas—
 - (i) â chyffuriau y maent yn eu defnyddio,
 - (ii) â'u hiechyd,
 - (iii) â materion iechyd cyffredinol sy'n berthnasol iddynt, a
 - (iv) pan fo'n briodol, ag atgyfeirio'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny at broffesiynolyn gofal iechyd arall,
- (i) Gwasanaeth Adolygu Meddyginiaethau, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG—
 - (i) cynnal adolygiad o'r cyffuriau a ddefnyddir gan berson ar sail gwybodaeth a chanlyniadau profion sydd wedi eu cynnwys yn y cofnod gofal claf, gyda'r amcan o ystyried priodoldeb ac effeithiolrwydd parhaus y cyffuriau,
 - (ii) cynghori a chefnogi ynghylch defnyddio cyffuriau gan gynnwys annog y person sy'n cael y gwasanaethau hynny i gymryd rhan weithredol mewn penderfyniadau sy'n ymwneud â'i ddefnydd o gyffuriau, a
 - (iii) pan fo'n briodol, atgyfeirio'r person sy'n cael y gwasanaethau hynny at broffesiynolyn gofal iechyd arall,
- (j) Gwasanaeth Cymorth Asesu a Chydymffurfedd Meddyginiaethau, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG—
 - (i) asesu gwybodaeth personau hyglwyf a phersonau ag anghenion dysgu ychwanegol am gyffuriau, eu cydymffurfedd â hwy a'u defnydd ohonynt, a
 - (ii) cynnig cyngor, cymorth a chynhorthwy i bersonau hyglwyf a phersonau ag anghenion dysgu ychwanegol⁽¹⁾ ynghylch defnyddio cyffuriau gyda golwg ar wella eu gwybodaeth am y cyffuriau hynny, eu cydymffurfedd â hwy a'u defnydd ohonynt,
- (k) Gwasanaeth Cyflenwi Nodwyddau a Chwistrellau, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferyllydd GIG—

(1) Fel y'i diffinnir yn adran 2 o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (decc 2).

- (i) darparu nodwyddau, chwistrellau a deunyddiau cysylltiedig di-haint i gamddefnyddwyr cyffuriau,
 - (ii) cael gan gamddefnyddwyr cyffuriau nodwyddau, chwistrellau a deunyddiau cysylltiedig sydd wedi eu defnyddio, a
 - (iii) cynnig cyngor i gamddefnyddwyr cyffuriau a phan fo'n briodol atgyfeirio'r camddefnyddiwr cyffuriau at broffesiynolyn gofal iechyd arall neu ganolfan arbenigol ar gyfer trin am gyffuriau,
- (l) Gwasanaeth Cyffuriau Arbenigol ar Gael ar Alw, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG sicrhau bod gan bersonau sy'n cael y gwasanaethau hynny neu broffesiynolion gofal iechyd fynediad prydlon i gyffuriau arbenigol,
- (m) Gwasanaeth y Tu Allan i Orlau, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG weinyddu cyffuriau a chyfarpar yn ystod y cyfnod y tu allan i oriau (pa un ai am y cyfan o'r cyfnod y tu allan i oriau ai peidio),
- (n) Gwasanaeth Cyfarwyddydau Grŵp Cleifion, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG gyflenwi neu roi meddyginiaethau presgripsiwn yn unig i bersonau o dan Gyfarwyddydau Grŵp Cleifion,
- (o) Gwasanaeth Cymorth i Ragnodwyr, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG gefnogi proffesiynolion gofal iechyd sy'n rhagnodi cyffuriau, ac yn benodol gynnig cyngor—
- (i) ar y defnydd clinigol a chosteffeithiol o gyffuriau,
 - (ii) ar bolisiâu a chanllawiau rhagnodi, a
 - (iii) ar amlragnodi,
- (p) Gwasanaeth Ysgolion, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG ddarparu cyngor a chymorth i blant a staff mewn ysgolion sy'n ymwneud—
- (i) â'r defnydd clinigol a chosteffeithiol o gyffuriau mewn ysgol,
 - (ii) â rhoi a defnyddio cyffuriau a chyfarpar yn briodol ac yn effeithiol mewn ysgol,
 - (iii) â storio a thrin cyffuriau a chyfarpar yn ddiogel ac yn briodol, a
 - (iv) â chofnodi cyffuriau a chyfarpar a gaiff eu harchebu, eu trin, eu rhoi, eu storio neu eu gwaredu,
- (q) Gwasanaeth Sgrinio, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG—

- (i) adnabod personau sydd mewn risg o ddatblygu clefyd neu gyflwr penodedig,
- (ii) cynnig cyngor ynghylch profi am glefyd neu gyflwr penodedig, a
- (iii) cynnig cyngor yn dilyn prawf ac atgyfeirio'r person at broffesiynolyn gofal iechyd arall pan fo'n briodol,
- (r) Gwasanaeth Rhoi'r Gorau i Ysmygu, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG—
 - (i) cynghori a chefnogi personau sy'n dymuno rhoi'r gorau i ysmegu, a
 - (ii) pan fo'n briodol, gyflenwi cyffuriau a chymhorthion priodol,
- (s) Gwasanaeth Rhoi Meddyginiaethau o dan Oruchwyliaeth, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG oruchwyllo rhoi meddyginiaethau rhagnodedig yn y fferyllfa,
- (t) Gwasanaeth Casglu Meddyginiaethau Gwrthfeirysol, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG gyflenwi meddyginiaethau gwrthfeirysol, yn unol â rheoliad 247 o'r Rheoliadau Meddyginiaethau Dynol (esemptiad ar gyfer cyflenwi os bydd clefyd pandemig neu os disgwylir clefyd pandemig), i bersonau am driniaeth neu broffylacsis,
- (u) Gwasanaeth Lleihau Gwastraff, a'i ddiben sylfaenol yw adnabod meddyginiaethau neu gyfarpar rhagnodedig nad ydynt neu nad yw'n ofynnol gan y person ar adeg eu cyflenwi neu ei gyflenwi,
- (v) Gwasanaeth Brechu, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaeth brechu i roi brechiad fel rhan o'r gwasanaeth iechyd yng Nghymru, ac
- (w) Gwasanaeth Cyflenwi Profion Man Gofal, a'i ddiben sylfaenol yw i'r fferylllydd GIG gynnig mynediad i brofion man gofal ar gyfer clefion sydd â chyflwr iechyd sy'n eu gwneud yn gymwys i gael triniaeth gan y GIG, i alluogi profi gartref.

(3) Caiff y Bwrdd Iechyd Lleol derfynu trefniant a wneir o dan is-baragraff (2) os nad yw'r fferylllydd GIG, ym marn y Bwrdd Iechyd Lleol, yn cydymffurfio'n foddhaol, neu os nad yw'n cydymffurfio'n foddhaol mwyach, â'i rwymedigaethau o dan Atodlen 5 i'r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol mewn cysylltiad â darparu gwasanaethau clinigol.

(4) Pan fo Gweinidogion Cymru wedi rhoi cyfarwyddydau penodol i Fyrddau Iechyd Lleol mewn perthynas â gwasanaethau brechu penodol, rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol sicrhau ei fod yn gwneud trefniadau ar gyfer darparu'r gwasanaethau

brechu hynny yn unol â'r cyfarwyddydau perthnasol yn hytrach nag o dan is-baragraff (2)(v).

Cydsyniad, cadw cofnodion a phrosesu data

9.—(1) Ar bob achlysur pan ddarperir gwasanaeth clinigol, rhaid i'r fferyllydd GIG neu'r person priodol sy'n darparu'r gwasanaeth—

- (a) cael cydsyniad gan y person sy'n cael y gwasanaethau hynny yn y modd a bennir yn y fanyleb gwasanaeth cyn i unrhyw wasanaeth gael ei ddarparu,
- (b) darparu gwybodaeth ddigonol am y gwasanaeth i'r person sy'n cael y gwasanaeth er mwyn galluogi'r person hwnnw i roi cydsyniad ar sail gwybodaeth i gael y gwasanaeth hwnnw, ac
- (c) cynnal cofnod o unrhyw gydsyniad a geir o dan is-baragraff (1)(a).

(2) Pan fo person wedi cydsynio ar ran person arall, rhaid cofnodi hefyd y berthynas rhwng y person hwnnw a'r person sy'n cael y gwasanaeth.

(3) Ar bob achlysur pan ddarperir gwasanaeth clinigol, rhaid i'r fferyllydd GIG neu'r person priodol sy'n darparu'r gwasanaeth gwblhau cofnod claf ysgrifenedig (a gaiff fod yn gofnod electronig)—

- (a) yn y modd cymeradwy a nodir gan y Bwrdd Iechyd Lleol, a
- (b) yn unol â'r fanyleb gwasanaeth.

(4) Rhaid cadw'r cofnod claf ysgrifenedig yn unol ag unrhyw ofyniad cyfreithiol ac â Chod Ymarfer Rheoli Cofnodion GIG Cymru(1).

(5) Ar bob achlysur pan ddarperir gwasanaeth clinigol, rhaid i'r fferyllydd GIG, drwy'r broses y cytunwyd arni—

- (a) hysbysu Ymarferydd Cyffredinol y claf am y gwasanaeth a ddarperir, yn y modd a gymeradwywyd gan ei Fwrdd Iechyd Lleol (a all gynnwys cymeradwyo dulliau o drosglwyddo'r wybodaeth yn ogystal ag ar ba ffurf y trosglwyddir yr wybodaeth) pan fo hynny wedi ei bennu o fewn y fanyleb gwasanaeth berthnasol,
- (b) cyflenwi i'w Fwrdd Iechyd Lleol unrhyw wybodaeth sy'n rhesymol ofynnol gan y Bwrdd at ddibenion rheoli contractau ac ar gyfer sicrhau, cynnal a gwella ansawdd a diogelwch y gwasanaethau a ddarperir,

(1) <https://www.llyw.cymru/rheoli-cofnodion-iechyd-gofal-cymdeithasol-cod-ymarfer-2022>.

- (c) cyflenwi i'w Fwrdd Iechyd Lleol ac i PCGC unrhyw wybodaeth sy'n rhesymol ofynnol ganddynt at ddiben gwneud taliadau ac at ddiben gwirio ôl-dalu,
- (d) cyflenwi i'w Fwrdd Iechyd Lleol, i PCGC, i Iechyd Cyhoeddus Cymru ac i Weinidogion Cymru unrhyw wybodaeth ddienw y maent yn gofyn yn rhesymol amdani at ddibenion gwyliadwriaeth iechyd y cyhoedd, monitro effaith gwasanaethau a gwerthuso gwasanaethau,
- (e) darparu unrhyw wybodaeth, o'r Cofnod Dewis Fferyllfa i Iechyd a Gofal Digidol Cymru, sy'n rhesymol ofynnol ar gyfer casglu, rheoli a lledaenu data sy'n angenrheidiol i gefnogi'r gwaith o ddarparu gwybodaeth at y dibenion a nodir yn is-baragraff (3), ac
- (f) sicrhau codio cyson ar gyfer cipio data, a chydymffurfedd â deddfwriaeth berthnasol ynghylch diogelu data.

Talu am ddarparu gwasanaethau clinigol

10. Rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol wneud taliadau i fferylllydd GIG sy'n darparu gwasanaethau o dan drefniant a weir yn unol â'r Cyfarwyddydau hyn yn unol—

- (a) â Rhan VID o'r Tariff Cyffuriau, am ddarparu'r gwasanaeth AMR, y Gwasanaeth Fferylliaeth Gymunedol Glinigol, neu'r Gwasanaeth Rhagnodi Annibynnol Fferylliaeth, a
- (b) â Rhan VIE o'r Tariff Cyffuriau, am ddarparu unrhyw wasanaeth arall.

Amodau talu

11.—(1) Nid yw taliad o dan y Cyfarwyddydau hyn ond yn daladwy os yw fferylllydd GIG, mewn cysylltiad â phob person yr hawlir taliad o dan y Cyfarwyddydau hyn ar ei gyfer yn unol â'r trefniadau ar gyfer hawlio taliadau a nodir yn Rhannau VID a VIE o'r Tariff Cyffuriau, wedi cyflenwi i'r Bwrdd Iechyd Lleol drwy Ddewis Fferyllfa, FfHAEG (pan na fo'r modiwl Dewis Fferyllfa perthnasol ar gael), neu fecanwaith arall y cytunir arno rhwng y fferylllydd GIG a'r Bwrdd Iechyd Lleol—

- (a) enw'r person,
- (b) dyddiad geni'r person,
- (c) rhif GIG y person, pan fo'n hysbys, a
- (d) y dyddiad y darparwyd y gwasanaeth i'r person.

(2) Caiff y Bwrdd Iechyd Lleol ofyn i fferylllydd GIG am unrhyw wybodaeth nad oes gan y Bwrdd Iechyd Lleol mohoni ond y mae ei hangen arno, ac sydd naill ai gan y fferylllydd GIG neu y gellid disgwyl yn rhesymol ei bod ganddo, er mwyn i'r Bwrdd Iechyd Lleol ffurfio barn ynghylch a yw'r fferylllydd GIG â hawlogaeth i gael taliad o dan y Cyfarwyddydau hyn.

(3) Caiff y Bwrdd Iechyd Lleol, o dan amgylchiadau priodol, gadw'n ôl unrhyw daliadau sy'n ddyledus o dan y Cyfarwyddydau hyn, neu unrhyw ran ohonynt, os yw fferylllydd GIG wedi torri unrhyw un neu ragor o'r amodau hyn.

Gordalu a symiau a gedwir yn ôl

12.—(1) Os yw Bwrdd Iechyd Lleol yn gwneud taliad i fferylllydd GIG yn unol â'r Cyfarwyddydau hyn ac—

- (a) nad oedd gan y fferylllydd GIG hawlogaeth i gael y taliad cyfan neu ran ohono, pa un ai oherwydd nad oedd yn bodloni'r amodau hawlogaeth ar gyfer y taliad neu oherwydd i'r taliad gael ei gyfrifo'n anghywir (gan gynnwys pan fo taliad ar gyfrif yn goramcangyfrif y swm sydd i ddod yn ddyledus),
- (b) bod gan y Bwrdd Iechyd Lleol hawlogaeth i gadw'n ôl y taliad cyfan neu ran ohono oherwydd bod amod sydd ynghlwm wrth y taliad wedi ei dorri, ond na all wneud hynny oherwydd bod yr arian wedi ei dalu eisoes, neu
- (c) bod gan y Bwrdd Iechyd Lleol hawlogaeth i gael ad-daliad o'r holl arian a dalwyd neu ran ohono,

mae rheoliad 57 o'r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol yn gymwys a chaiff y Bwrdd Iechyd Lleol adennill yr arian a dalwyd drwy ddiynnu swm cyfatebol o unrhyw daliad sy'n daladwy o dan y Cyfarwyddydau hyn neu unrhyw daliad arall sy'n daladwy i fferylllydd GIG yn unol â'r Tariff Cyffuriau ac yn rhinwedd ei fod yn darparu gwasanaethau GIG, a phan na fo didyniad o'r fath yn gallu cael ei wneud, mae'n amod o'r taliadau a wneir yn unol â'r Cyfarwyddydau hyn bod rhaid i'r fferylllydd GIG dalu i'r Bwrdd Iechyd Lleol y swm cyfatebol hwnnw.

(2) Pan fo hawlogaeth gan Fwrdd Iechyd Lleol yn unol ag is-baragraff (1) i gadw'n ôl daliad cyfan neu ran ohono oherwydd bod amod talu wedi ei dorri, a phan fo'r Bwrdd Iechyd Lleol yn gwneud hynny neu'n adennill yr arian drwy ddiynnu swm cyfatebol o daliad arall sy'n daladwy o dan y Cyfarwyddydau hyn neu unrhyw daliad arall sy'n

daladwy i fferyllydd GIG yn unol â'r Tariff Cyffuriau ac yn rhinwedd ei fod yn darparu gwasanaethau GIG, caiff, pan fo'n gweld ei bod yn addas gwneud hynny, ad-dalu i'r fferyllydd GIG y swm a gadwyd yn ôl neu'r swm a adenillwyd, os yw'r toriad yn cael ei unioni.

Tandaliadau a thaliadau hwyr

13.—(1) Os nad yw swm llawn taliad sy'n daladwy o dan y Cyfarwyddydau hyn wedi cael ei dalu cyn y dyddiad y mae'r taliad yn dod yn ddyledus, unwaith y mae'n dod yn ddyledus, rhaid iddo gael ei dalu'n brydlon oni bai—

- (a) bod hyn yn digwydd â chydysyniad y fferyllydd GIG, neu
- (b) bod swm y taliad, neu'r hawlogaeth i gael y taliad, neu unrhyw ran ohono, yn destun anghydfod.

(2) Os nad yw hawlogaeth y fferyllydd GIG i gael y taliad yn destun anghydfod ond bod swm y taliad yn destun anghydfod, yna unwaith y mae'r taliad yn dod yn ddyledus, wrth aros i'r anghydfod gael ei ddatrys, rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol—

- (a) talu yn brydlon i'r fferyllydd GIG swm sy'n cynrychioli'r swm y mae'r Bwrdd Iechyd Lleol yn derbyn y mae gan y fferyllydd GIG hawlogaeth i'w gael o leiaf, a
- (b) wedi hynny, talu unrhyw ddiffyg yn brydlon, unwaith bod yr anghydfod wedi ei ddatrys yn derfynol.

(3) Fodd bynnag, o ran fferyllydd GIG—

- (a) os nad yw wedi hawlio taliad y byddai ganddo hawlogaeth i'w gael o dan y Cyfarwyddydau hyn pe bai'n hawlio'r taliad, neu
- (b) os yw wedi hawlio taliad y mae ganddo hawlogaeth i'w gael o dan y Cyfarwyddydau hyn ond na all Bwrdd Iechyd Lleol gyfrifo'r taliad tan ar ôl y dyddiad y mae'r taliad i ddod yn ddyledus oherwydd nad oes ganddo'r wybodaeth y mae ei hangen arno er mwyn cyfrifo'r taliad hwnnw (ar ôl gwneud pob ymdrech resymol i gael yr wybodaeth),

mae'r taliad hwnnw (yn lle hynny) i ddod yn ddyledus ar ddiwrnod gwaith cyntaf y mis ar ôl y mis pan fydd y Bwrdd Iechyd Lleol yn cael yr wybodaeth y mae ei hangen arno er mwyn cyfrifo'r taliad.

Taliadau ar gyfrif

14. Pan fo Bwrdd Iechyd Lleol a'r fferyllydd GIG yn cytuno (ond caiff y Bwrdd Iechyd Lleol dynnu ei gytundeb yn ôl pan fo'n rhesymol gwneud hynny ac os

yw wedi rhoi rhybudd rhesymol i'r fferylllydd GIG ei fod yn bwriadu gwneud hynny), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu i fferylllydd GIG ar gyfrif unrhyw swm sydd—

- (a) yn swm taliad, neu'n amcangyfrif rhesymol o swm taliad, sydd i fod i ddod yn ddyledus o dan y Cyfarwyddydau hyn, neu
- (b) yn ganran gytunedig o swm taliad, neu'n amcangyfrif rhesymol o swm taliad, sydd i fod i ddod yn ddyledus o dan y Cyfarwyddydau hyn, ac os yw'r taliad hwnnw yn arwain at ordaliad mewn cysylltiad â'r taliad, mae paragraff 12 yn gymwys.

Gwirio ôl-dalu

15. Mae gwirio ôl-dalu(1) yn gymwys i ddarparu gwasanaethau o dan drefniadau a wneir yn unol â'r Cyfarwyddydau hyn.

Datrys anghydfodau

16.—(1) Yn achos anghydfod (ac eithrio mewn perthynas â gordaliad, pryd y mae rheoliad 57(1)(b) o'r Rheoliadau Gwasanaethau Fferyllol yn gymwys) sy'n codi o ddarparu gwasanaethau o dan y Cyfarwyddydau hyn, neu mewn cysylltiad â darparu'r gwasanaethau hynny, rhaid i'r fferylllydd GIG a'r Bwrdd Iechyd Lleol wneud pob ymdrech resymol i gyfathrebu a chydweithredu â'i gilydd gyda golwg ar ddatrys yr anghydfod, cyn atgyfeirio'r anghydfod at Weinidogion Cymru i'w ystyried ac i benderfynu arno yn unol â'r weithdrefn datrys anghydfodau (neu, pan fo'n gymwys, cyn cychwyn achos llys) a bennir yn is-baragraffau (2) i (15).

(2) Mae'r weithdrefn a bennir yn y paragraffau a ganlyn yn gymwys yn achos unrhyw anghydfod sy'n codi o ddarparu gwasanaethau o dan y Cyfarwyddydau hyn, neu mewn cysylltiad â darparu'r gwasanaethau hynny, a atgyfeirir at Weinidogion Cymru.

(3) Rhaid i unrhyw barti sy'n dymuno atgyfeirio anghydfod fel y'i crybwyllir yn is-baragraff (2) anfon at Weinidogion Cymru gais ysgrifenedig i ddatrys anghydfod a rhaid iddo gynnwys y canlynol neu rhaid i'r canlynol ddod gydag ef—

- (a) enwau a chyfeiriadau'r partïon i'r anghydfod,
- (b) copi o unrhyw drefniant a wneir o dan y Cyfarwyddydau hyn, ac

(1) I gael rhagor o wybodaeth am wirio ôl-dalu, gweler: <https://pcgc.gig.cymru/ein-gwasanaethau/gwasanaethau-gofal-syllfaenol/gwybodaeth-gyffredinol/dilysu-ar-ol-talu/>.

(c) datganiad byr sy'n disgrifio natur ac amgylchiadau'r anghydfod.

(4) Rhaid i unrhyw barti sy'n dymuno atgyfeirio anghydfod fel y'i crybwyllir yn is-baragraff (2) anfon y cais o dan is-baragraff (3) o fewn cyfnod o 3 blynedd gan ddechrau â'r dyddiad y digwyddodd y mater a arweiniodd at yr anghydfod neu pan ddylai'n rhesymol fod wedi dod i sylw'r parti sy'n dymuno atgyfeirio'r anghydfod.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru benderfynu ar yr anghydfod eu hunain neu, os yw Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol, benodi person neu bersonau i'w ystyried a phenderfynu arno.

(6) Cyn dod i benderfyniad ynghylch pwy a ddylai benderfynu ar yr anghydfod, o dan is-baragraff (5), rhaid i Weinidogion Cymru, o fewn 7 niwrnod gan ddechrau â'r dyddiad yr atgyfeiriwyd mater sy'n destun anghydfod atynt, anfon cais ysgrifenedig at y partïon i gyflwyno yn ysgrifenedig, o fewn cyfnod penodedig, unrhyw sylwadau y gallant fod yn dymuno eu gwneud ynghylch y mater sy'n destun anghydfod.

(7) Rhaid i Weinidogion Cymru roi, gyda'r hysbysiad a roddir o dan is-baragraff (6), i'r parti ac eithrio'r un a atgyfeiriodd y mater ar gyfer datrys anghydfod gopi o unrhyw ddogfen yr atgyfeiriwyd y mater ar gyfer datrys anghydfod drwyddi.

(8) Rhaid i Weinidogion Cymru roi copi o unrhyw sylwadau a geir gan barti i'r parti arall a rhaid iddynt ym mhob achos ofyn (yn ysgrifenedig) i barti y rhoddir copi o'r sylwadau iddo gyflwyno o fewn cyfnod penodedig unrhyw arsylwadau ysgrifenedig y mae'n dymuno eu cyflwyno am y sylwadau hynny.

(9) Ar ôl cael unrhyw sylwadau gan y partïon neu, os yw'n gynharach, ar ddiwedd y cyfnod ar gyfer cyflwyno sylwadau o'r fath a bennir yn y cais a anfonir o dan is-baragraff (6) neu (8), rhaid i Weinidogion Cymru, os ydynt yn penderfynu penodi dyfarnwr i wrando ar yr anghydfod—

- (a) rhoi gwybod i'r partïon yn ysgrifenedig am enw'r person neu'r personau y maent wedi ei benodi neu eu penodi, a
- (b) trosglwyddo i'r dyfarnwr unrhyw ddogfennau a geir gan y partïon o dan is-baragraff (3), (6) neu (8).

(10) At ddiben cynorthwyo Gweinidogion Cymru neu'r dyfarnwr, yn ôl y digwydd, i ystyried y mater, caiff Gweinidogion Cymru neu'r dyfarnwr—

- (a) gwahodd cynrychiolwyr y partïon i ymddangos ger eu bron neu ger ei fron i gyflwyno sylwadau llafar naill ai gyda'i gilydd neu, gyda chytundeb y partïon, ar wahân, a chânt ddarparu neu caiff ddarparu

ymlaen llaw i'r partïon restr o faterion neu gwestiynau y mae Gweinidogion Cymru neu'r dyfarnwr yn dymuno iddynt roi ystyriaeth arbennig iddynt, neu

- (b) ymgynghori â phersonau eraill y mae Gweinidogion Cymru neu'r dyfarnwr yn ystyried y byddai eu harbenigedd yn cynorthwyo i ystyried y mater.

(11) Pan fo Gweinidogion Cymru neu'r dyfarnwr yn ymgynghori â pherson arall o dan is-baragraff (10)(b), rhaid i Weinidogion Cymru neu'r dyfarnwr hysbysu'r partïon yn unol â hynny yn ysgrifenedig a, phan fo Gweinidogion Cymru neu'r dyfarnwr yn ystyried y gallai canlyniad yr ymgynghoriad effeithio'n sylweddol ar fuddiannau unrhyw barti, rhaid iddynt neu rhaid iddo roi i'r partïon unrhyw gyfle y maent neu y mae'n ystyried ei fod yn rhesymol o dan yr amgylchiadau i gyflwyno arsylwadau ar y canlyniadau hynny.

(12) Wrth ystyried y mater, rhaid i Weinidogion Cymru neu'r dyfarnwr ystyried—

- (a) unrhyw sylwadau ysgrifenedig a gyflwynir mewn ymateb i gais o dan is-baragraff (6), ond dim ond os cânt eu cyflwyno o fewn y cyfnod penodedig,
- (b) unrhyw arsylwadau ysgrifenedig a gyflwynir mewn ymateb i gais o dan is-baragraff (8), ond dim ond os cânt eu cyflwyno o fewn y cyfnod penodedig,
- (c) unrhyw sylwadau llafar a gyflwynir mewn ymateb i wahoddiad o dan is-baragraff (10)(a),
- (d) canlyniadau unrhyw ymgynghoriad o dan is-baragraff (10)(b), ac
- (e) unrhyw arsylwadau a gyflwynir yn unol â chyfle a roddir o dan is-baragraff (11).

(13) Yn ddarostyngedig i'r darpariaethau eraill yn y paragraff hwn ac i unrhyw gytundeb gan y partïon, mae gan Weinidogion Cymru neu'r dyfarnwr, yn ôl y digwydd, ddisgresiwn eang i benderfynu ar y weithdrefn ar gyfer datrys yr anghydfod i sicrhau bod penderfyniad cyfiawn, diymdroi, darbodus a therfynol yn cael ei wneud ar yr anghydfod.

(14) Rhaid i benderfyniad Gweinidogion Cymru neu'r dyfarnwr, yn ôl y digwydd, a'r rhesymau drosto, gael eu cofnodi yn ysgrifenedig a rhaid i Weinidogion Cymru neu'r dyfarnwr roi hysbysiad o'r penderfyniad (gan gynnwys y cofnod o resymau) i'r partïon.

(15) Yn y paragraff hwn—

ystyr “cyfnod penodedig” (“*specified period*”) yw'r cyfnod hwnnw y mae Gweinidogion Cymru

yn ei bennu mewn cais, sef nid llai na 2, na dim mwy na 4, wythnos gan ddechrau â'r dyddiad y rhoddir yr hysbysiad y cyfeirir ato, ond caiff Gweinidogion Cymru, os ydynt yn ystyried bod rheswm da dros wneud hynny, estyn unrhyw gyfnod o'r fath (hyd yn oed wedi iddo ddod i ben) a, phan fônt yn gwneud hynny, mae cyfeiriad yn y paragraff hwn at y cyfnod penodedig yn gyfeiriad at y cyfnod fel y'i hestynnir felly;

ystyr "dyfarnwr" ("*adjudicator*") yw'r person neu'r personau a benodir gan Weinidogion Cymru o dan is-baragraff (5).

Dirymu, darpariaeth drosiannol a darpariaeth arbed

17. Mae Cyfarwyddydau Gwasanaethau Fferyllol (Gwasanaethau Clinigol) (Cymru) 2022 wedi eu dirymu⁽¹⁾.

18. Mae trefniant yr ymrwymwyd iddo gan Fwrdd Iechyd Lleol a fferylllydd GIG o dan gyfarwyddydau 4, 5, 6, 7 ac 8 o Gyfarwyddydau Gwasanaethau Fferyllol (Gwasanaethau Clinigol) (Cymru) 2022 (gan gynnwys unrhyw drefniant y mae cyfarwyddyd 17(1) yn gymwys iddo) yn parhau i fod yn gymwys fel pe bai wedi ei wneud o dan baragraffau 4, 5, 6, 7 ac 8 o'r Cyfarwyddydau hyn.

Enw

Andrew Evans

Y Prif Swyddog Fferyllol, o dan awdurdod y
Gweinidog Cabinet dros Iechyd a Gofal, un o
Weinidogion Cymru
Dyddiad 13th Hydref 2026

(1) 2022 Rhif 6, a ddiwygiwyd gan 2024 Rhif 42.